

کنکاش‌های مفهومی و نظری امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی

سید حسین بابایی پهنه کاشی

دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

سرشناسه:	سید حسین بابایی پهنه کلایی، ت ۱۳۵۲
عنوان کتاب:	کنکاش‌های مفهومی و نظری امنیت اجتماعی و سرمایه اجتماعی / سید حسین بابایی پهنه کلایی
مشخصات نشر:	تهران، انتشارات تربیت مدیر، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری:	۲۹۳ ص: ۱۶/۵*۲۳ س م
شابک:	۹-۸-۹۸۰۸۴-۶۰۰-۹۷۸: ۲۰۰,۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه
موضوع:	سرمایه اجتماعی
موضوع:	Social capital (Sociology)
موضوع:	امنیت داخلی -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع:	Internal security - Social aspects
موضوع:	امنیت داخلی - ایران -- جنبه‌های اجتماعی
شناسه افزوده:	Internal security - Social aspects - Iran
شناسه افزوده:	سرمایه اجتماعی -- ایران
رده‌بندی کنگره:	۷۰۸۲.۸/۲۳ س م ۹۶
رده‌بندی دیویی:	۳۰۲
شماره کتابشناسی ملی:	۵۰۵۷۳۷۵

انتشارات تربیت مدیر

مؤلف:	سید حسین بابایی پهنه کلایی
ناشر:	انتشارات تربیت مدیر
ویراستار:	حسین عنبرستانی
صفحه‌آراء:	میثم شهبازی
طراح جلد:	سارا غضنفری
نوبت چاپ:	چاپ اول ۱۳۹۶
تیراژ:	۱۰۰۰ جلد
قیمت:	۲۰,۰۰۰ تومان

هر گونه کپی‌برداری از این اثر ممنوع بوده و حق آن برای مؤلف و ناشر محفوظ می‌باشد.

فهرست مطالب

مقدمه ۱۷

فصل اول: ابعاد، بهر می و نظری سرمایه و امنیت اجتماعی ۲۱

۱-۱- سرمایه اجتماعی ۲۲

۱-۱-۱- اهمیت سرمایه اجتماعی ۲۴

۱-۱-۲- مفاهیم مشترک در تعاریف سرمایه اجتماعی ۲۶

۱-۱-۳- سرمایه اجتماعی، یکی از اجزای ثروت ملت‌ها و توسعه پایدار ۲۷

۱-۱-۴- تفاوت بین سرمایه اجتماعی و سرمایه انسانی ۲۸

۱-۱-۵- دیدگاه‌های مطرح در زمینه سرمایه اجتماع ۲۹

۱-۱-۵-۱- دیدگاه کلمن ۲۹

۱-۱-۵-۲- دیدگاه بورديو ۳۰

۱-۱-۵-۳- دیدگاه پاتنام ۳۱

الف- شبکه‌ها ۳۱

ب- هنجارهای همیاری ۳۲

ج- اعتماد ۳۲

۱-۱-۵-۴- دیدگاه فوکویاما ۳۲

- ۳۳..... ۱-۵-۵-دیدگاه کاواچی
- ۳۴..... ۱-۵-۶-دیدگاه گرانووتر
- ۳۵..... ۱-۵-۷-دیدگاه لین
- ۳۵..... ۱-۵-۸-دیدگاه پکستن
- ۳۶..... ۱-۵-۹-دیدگاه وولکاک و نارایان
- ۳۶..... ۱-۵-۱۰-دیدگاه برایان ترنر
- ۳۶..... ۱-۶-۱۱-ایجاد سرمایه اجتماعی
- ۳۷..... ۱-۶-۱۲-بعد ارتباط (هنجاری)
- ۴۰..... ۱-۶-۲۰-بعد ساختار
- ۴۲..... ۱-۶-۳۰-بعد شناختی
- ۴۴..... ۱-۷-۱-کارکردهای سرمایه اجتماعی
- ۴۵..... ۱-۸-۱-نقش دولت در ایجاد سرمایه اجتماعی
- ۴۷..... ۱-۲-امنیت اجتماعی
- ۵۲..... ۱-۲-۱-اهمیت امنیت اجتماعی
- ۵۳..... ۱-۲-۲-معنای امنیت اجتماعی
- ۵۷..... ۱-۲-۳-ریشه‌های ظهور و شیوه‌های بروز امنیت اجتماعی
- ۶۳..... ۱-۲-۴-احساس امنیت
- ۶۴..... ۱-۲-۴-۱-ابعاد احساس امنیت
- ۶۵..... ۱-۲-۵-ویکردهای امنیت اجتماعی
- ۶۵..... ۱-۲-۵-۱-رویکرد قرآنی به مفهوم امنیت اجتماعی
- ۶۷..... ۱-۲-۵-۲-رویکرد سنتی به مفهوم امنیت اجتماعی
- ۶۷..... ۱-۲-۵-۳-رویکرد مدرن به مفهوم امنیت اجتماعی

۶۹	۱-۲-۶- نظریه پردازان امنیت اجتماعی
۷۱	۱-۲-۶-۱- گیدنز و امنیت
۷۶	۱-۲-۶-۲- بوزان و امنیت اجتماعی
۷۷	۱-۲-۶-۲-۱- امنیت اجتماعی و تامین اجتماعی
۷۷	۱-۲-۶-۲-۲- تفاوت جامعه و اجتماع
۷۸	۱-۲-۶-۳- مولار و امنیت اجتماعی
۸۰	۱-۲-۶-۴- ویور و امنیت اجتماعی
۸۲	۱-۲-۶-۴-۱- امنیت
۸۳	۱-۲-۶-۴-۲- انواع هویت
۸۶	۱-۲-۶-۵- میتار و امنیت اجتماعی
۸۷	۱-۲-۶-۶- نقش تئوری آزادی در عاده امنیت اجتماعی
۸۹	۱-۲-۶-۷- تونس و امنیت اجتماعی
۹۰	۱-۲-۷- تقارن مفهومی امنیت اجتماعی، امنیت هویت و امنیت جامعه‌ای
۹۱	۱-۲-۸- تهدیدهای امنیت اجتماعی از دیدگاه سلا
۹۱	۱-۲-۸-۱- ظلم و بی عدالتی
۹۲	۱-۲-۸-۲- استبداد
۹۲	۱-۲-۸-۳- تبعیض
۹۲	۱-۲-۸-۴- بی تفاوتی به امور جامعه
۹۳	۱-۲-۸-۵- بی کفایتی مسئولان و مدیران
۹۳	۱-۲-۹- امنیت اجتماعی در قانون اساسی
۹۵	۱-۲-۱۰- مقایسه معنای امنیت اجتماعی در غرب و ایران
۱۰۴	۱-۲-۱۱- عوامل ایجادکننده امنیت اجتماعی در ایران

- ۱۰۵-۱۲-۲-۱- پیامدهای امنیت اجتماعی در ایران.....
- ۱۰۶-۱۳-۲-۱- آسیب‌های ناشی از فقدان امنیت اجتماعی در ایران.....
- ۱۰۷-۳-۱- رابطه‌ی سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی.....

فصل دوم: نقش سرمایه اجتماعی و امنیت اجتماعی در پیشگیری از جرایم و انحرافات

- ۱۱۳- اجتماع.....
- ۱۱۴-۱-۲- مسأله اجتماعی.....
- ۱۱۵-۲-۲- انحرافات اجتماعی.....
- ۱۱۸-۱-۲-۲- آنومی.....
- ۱۱۹-۲-۲-۲- جرم.....
- ۱۲۰-۳-۲-۲- ویژگی‌های جرم.....
- ۱۲۰-۱-۳-۲-۲- نسبی بودن جرم نسبت به جامعه.....
- ۱۲۰-۲-۳-۲-۲- نسبی بودن جرم از نظر مکان.....
- ۱۲۱-۳-۳-۲-۲- نسبی بودن جرم از نظر زمان.....
- ۱۲۱-۴-۳-۲-۲- نسبی بودن جرم از نظر پیامدها و نتایج.....
- ۱۲۱-۵-۳-۲-۲- نسبی بودن جرم از نظر فرد.....
- ۱۲۱-۴-۲-۲- عوامل مؤثر در بروز جرم.....
- ۱۲۲-۱-۴-۲-۲- تأثیر عوامل زیستی.....
- ۱۲۲-۲-۴-۲-۲- تأثیر عوامل روانی.....
- ۱۲۳-۵-۲-۲- نقش عوامل اجتماعی در جرم.....
- ۱۲۳-۶-۲-۲- برخی از علل ارتکاب جرم.....
- ۱۲۴-۷-۲-۲- انحرافات اجتماعی: تهدید یا آسیب‌پذیری.....

۱۲۶.....	۲-۲-۸-انحرافات اجتماعی به عنوان مسأله امنیتی
۱۲۸.....	۲-۲-۹-انحرافات اجتماعی و نا امنی جهانی
۱۳۱.....	۲-۲-۱۰-مسأله انحرافات اجتماعی و امنیت در نظرات مختلف
۱۳۱.....	۲-۲-۱۰-۱-نظریه دورکیم
۱۳۷.....	۲-۲-۱۰-۲-نظریه مرتون
۱۴۱.....	۲-۲-۱۰-۳-نظریه پسران بزهکار آلبرت کوهن
۱۴۱.....	۲-۲-۱۰-۴-نظریه «فرهنگ طبقه پایین» میلر
۱۴۲.....	۲-۲-۱۰-۵-نظریه «فرصت افتراقی» کلوارد و اهلایین
۱۴۳.....	۲-۲-۱۰-۶-نظریه خش سازى ماتزا
۱۴۴.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۲-نظریه خشن منتهی شده
۱۴۴.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۱-۱-انکار مسؤولیت
۱۴۴.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۲-۲-انکار خسارت
۱۴۵.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۳-۱-انکار وجود بزه دیده
۱۴۶.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۴-۱-تقبیح تقبیح کنندگان (تقبیح مجرمین اجرای قانون)
۱۴۶.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۵-۱-وفاداری نسبت به گروه‌های مرجع
۱۴۷.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۷-۱-پیوند اجتماعی هیرشی
۱۴۷.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۸-۱-نیازهای اساسی مازلو
۱۴۸.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۹-۱-اعتماد بنیادین گیدنز
۱۴۸.....	۱-۶-۱۰-۲-۲-۱۰-۱-نظریه سیستمی پارسونز
۱۴۹.....	۲-۲-۳-نقش پلیس در امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی و پیشگیری از جرم
۱۵۱.....	۲-۲-۴-تئوری‌های کلان در تدابیر پیشگیری
۱۵۲.....	۲-۲-۴-۱-پیشگیری پلیسی

- ۱۵۳.....۱-۱-۴-۲- اقدامات پیشگیری کلاسیک
- ۱۵۳.....۲-۱-۴-۲- اقدامات نوین پیشگیری پلیسی
- ۱۵۴.....۲-۴-۲- پیشگیری غیررسمی (غیردولتی)
- ۱۵۵.....۱-۲-۴-۲- پیشگیری اجتماعی
- ۱۵۶.....۲-۲-۴-۲- پیشگیری وضعی (پیشگیری موقعیت مدار)
- ۱۵۶.....۳-۴-۲- مراحل پیشگیری
- ۱۵۷.....مرحله اول پیشگیری
- ۱۵۷.....مرحله دوم پیشگیری
- ۱۵۷.....مرحله سوم پیشگیری
- ۱۵۸.....۵-۲- سرمایه اجتماعی و تحولات اجتماعی

فصل سوم: شاخص‌های کالبدی فضایی در شکل‌گیری هویت اجتماعی و ارتقاء

- ۱۶۱.....امنیت اجتماعی زنان در فضاهای شهری
- ۱۶۳.....۱-۳- هویت زنان
- ۱۶۵.....۱-۱-۳- هویت اجتماعی زنان
- ۱۶۶.....۲-۳- دیدگاه‌ها و نظریه‌های هویت اجتماعی
- ۱۶۶.....۱-۲-۳- امیل دورکیم
- ۱۶۷.....۲-۲-۳- کاستلز
- ۱۶۹.....۳-۲-۳- روزنبرگ
- ۱۷۲.....۴-۲-۳- آنتونی گیدنز
- ۱۷۵.....۳-۳- رابطه‌ی هویت اجتماعی و امنیت اجتماعی
- ۱۷۸.....۴-۳- عدالت اجتماعی

۱۷۹.....	۳-۵-برابری و نابرابری جنسیتی.....
۱۷۹.....	۳-۵-۱-مروری بر دیدگاه‌های پیرامون برابری زن و مرد.....
۱۸۰.....	۳-۵-۱-۱-برابری زن و مرد از منظر متفکرین اسلامی.....
۱۸۰.....	۳-۵-۱-۱-۱-اسلام گرایان.....
۱۸۲.....	۳-۵-۱-۱-۲-نواندیشان جهان اسلام.....
۱۸۳.....	۳-۵-۱-۲-نظریات فمینیستی.....
۱۸۳.....	۳-۱-۱-۱-۱-فمینیسم لیبرال:.....
۱۸۴.....	۳-۶-رویکرد به توانمندسازی زنان.....
۱۸۶.....	۳-۷-نقش اجتماعی زن.....
۱۸۹.....	۳-۸-احساس امنیت اجتماعی زنان.....
۱۹۰.....	۳-۸-۱-عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی زنان.....
۱۹۱.....	۳-۸-۱-۱-میزان پایداری به ارزش‌های دینی.....
۱۹۲.....	۳-۸-۱-۲-اطلاع رسانی وسایل ارتباط جمعی.....
۱۹۳.....	۳-۸-۱-۳-حمایت اجتماعی.....
۱۹۴.....	۳-۸-۱-۴-کالبد‌های شهری.....
۱۹۵.....	۳-۹-زنان و شهر.....
۱۹۵.....	الف -امنیت در بافت مسکونی.....
۱۹۶.....	ب -فضاهای عمومی شهری.....
۱۹۷.....	۳-۱۰-رویکرد برنامه ریزی کالبدی به امنیت محیط شهری.....
۱۹۸.....	۳-۱۱-شاخص‌های مربوط امنیت زنان.....
۱۹۸.....	۳-۱۱-۱-مشارکت زنان در شهر.....
۱۹۸.....	۳-۱۱-۲-حمل و نقل زنان در شهر.....

- ۳-۱۱-۳- خوانایی فضاهای شهری ۱۹۹
- ۳-۱۱-۴- دسترسی داشتن به کمک ۱۹۹
- ۳-۱۱-۵- حیات شبانه کاربری‌ها و فعالیت‌های شهری ۲۰۰
- ۳-۱۱-۶- آشنا بودن به فضا ۲۰۱
- ۳-۱۱-۷- محیط شهرت ۲۰۱
- ۳-۱۱-۸- حارت و مراقبت از فضا ۲۰۲
- ۳-۱۱-۹- باذبه و اجتماع پذیری فضا ۲۰۲

فصل چهارم: نقش و کارکرد خانواده در تأمین امنیت و سرمایه‌ی اجتماعی ۲۰۵

- ۴-۱- مفهوم خانواده ۲۰۶
- ۴-۱-۱- تشکیل خانواده از نظر اسلام ۲۰۸
- ۴-۱-۲- بررسی خانواده در قرآن ۲۰۹
- ۴-۱-۳- جایگاه خانواده در قرآن ۲۱۲
- ۴-۱-۴- جایگاه فرهنگی خانواده ۲۱۲
- ۴-۱-۵- جایگاه ارزشی خانواده ۲۱۳
- ۴-۱-۶- ویژگی‌های خانواده برتر از منظر قرآن ۲۱۳
- ۴-۱-۶-۱- اصالت خانوادگی ۲۱۳
- ۴-۱-۶-۲- دین و ایمان ۲۱۴
- ۴-۱-۶-۳- تقوا ۲۱۵
- ۴-۱-۷- اهمیت خانواده ۲۱۵
- ۷-۱-۴-۱- اهمیت آن در دوره کودکی ۲۱۶
- ۷-۱-۴-۲- اهمیت خانواده در دوران نوجوانی ۲۱۷

۲۱۸.....	۳-۴-۱-۷-دلائل اهمیت خانواده.....
۲۱۸.....	۱-۴-۳-۷-شکل دادن به شخصیت هر فرد.....
۲۱۸.....	۷-۱-۴-۳-۲-تقویت احساس و عاطفه.....
۲۱۹.....	۷-۱-۴-۳-۳-نهادی برای پشتیبانی و حمایت همه جانبه.....
۲۱۹.....	۴-۲-کارکردهای خانواده.....
۲۲۲.....	۴-۲-۱-ابعاد کارکرد خانواده.....
۲۲۳.....	۴-۲-۲-انگوه‌های ارزیابی کارکرد خانواده.....
۲۲۶.....	۴-۲-۳-مدل فرایند کارکرد خانواد.....
۲۲۶.....	۴-۲-۴-روکرد ساختاری ارزیابی خانواده.....
۲۲۷.....	۴-۳-الگوهای ارتباطی خانواده.....
۲۲۸.....	۴-۴-خانواده و شیوه فرزند پروری.....
۲۳۲.....	۴-۴-۱-ابعاد شیوه‌های فرزند پروری.....
۲۳۲.....	۴-۴-۱-۱-روش فرزند پروری مقتدرانه.....
۲۳۴.....	۴-۴-۱-۲-روش فرزند پروری استبدادی.....
۲۳۵.....	۴-۴-۱-۳-روش فرزند پروری سهل انگار.....
۲۳۶.....	۴-۴-۲-خانواده و فرزند پروری در سبک زندگی دین.....
۲۳۷.....	۴-۵-خانواده و پی ریزی بنیان‌های شخصی.....
۲۳۸.....	۴-۶-خانواده و شکل گیری شخصیت اجتماعی و جامعه پذیری.....
۲۴۱.....	۷-۴-انواع والدین از لحاظ اجتماعی نمودن فرزندان.....
۲۴۱.....	۴-۷-۱-والدین قاطع و اطمینان بخش.....
۲۴۱.....	۴-۷-۲-والدین دیکتاتور و مستبد.....
۲۴۲.....	۴-۷-۳-والدین سهل گیر.....

- ۲۴۳..... ۴-۸-خانواده‌های کارآمد و ناکارآمد.....
- ۲۴۵..... ۴-۹-انواع خانواده.....
- ۲۴۵..... ۴-۹-۱-کاربردی.....
- ۲۴۵..... ۴-۹-۲-کارکردی.....
- ۲۴۵..... ۴-۹-۴-شیوه معیشت.....
- ۲۴۶..... ۴-۹-۵-نخست.....
- ۲۴۶..... ۴-۹-۵-۱-خانواده گسترده و خانواده هسته‌ای.....
- ۲۴۸..... ۴-۹-۵-۲-خانواده پدرسالار و خانواده مادرسالار.....
- ۲۵۲..... ۴-۱۰-آسیب‌های خانواده.....
- ۲۵۲..... ۴-۱۰-۱-عادت‌های ناپسند.....
- ۲۵۲..... ۴-۱۰-۲-مهریه سنگین.....
- ۲۵۳..... ۴-۱۰-۳-سست شدن باورهای مذهبی.....
- ۲۵۴..... ۴-۱۰-۴-نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی.....
- ۲۵۴..... ۴-۱۱-خانواده و رویکردهای جامعه‌شناختی.....
- ۲۵۷..... ۴-۱۱-۱-دیدگاه نهادی.....
- ۲۵۹..... ۴-۱۱-۲-دیدگاه فمینیستی.....
- ۲۶۱..... ۴-۱۱-۳-دیدگاه گروه نگر.....
- ۲۶۳..... ۴-۱۲-خانواده و امنیت جامعه.....
- ۲۶۵..... ۴-۱۳-نقش خانواده در میزان برخورداری از سرمایه اجتماعی.....
- ۲۶۷..... فصل پنجم: نتیجه‌گیری.....
- ۲۷۸..... منابع.....

مقدمه

امنیت اجتماعی مفهومی است که تمام انسان‌ها در سلسله مراتب ارزشی خود آن را از بالاترین ارزش‌ها می‌دانند و براساس سلسله مراتب نیازهای مازلو امنیت از نیازهای اولیه محسوب می‌شود.

موضوع امنیت از فرد شروع شده و به خانواده و جامعه و در نهایت نظام بین‌المللی منتهی می‌شود. با این وجود، باید گفت تأمین امنیت و احساس امنیت فردی در درجه اول به فرد برمی‌گردد و فرد ممکن است به دو دلیل احساس ناامنی پیدا کند، یکی به دلیل عدم تربیت صحیح در خانواده که اساس پایه شکل‌گیری شخصیت را شکل می‌دهد و دیگری ممکن است این احساس ناامنی به خاطر موقعیت وضعیت خاص حاکم بر یک جامعه باشد و فرد به خاطر وجود پاره‌ها و عوامل مخلل امنیت در جامعه احساس ناامنی نماید. توجه به امنیت که در آن انسان جامعه شری، حریم خود را از هرگونه تعرض و تهدیدی مصون بداند، خواسته دیرپای بشر است.

در جامعه پیچیده کنونی هر روز امکان مخدوش شدن حریم امنیت اشخاص به وسیله عوامل مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی وجود دارد. به طور روزمره حریم امنیت روانی و اجتماعی افراد در حدی آسیب قرار می‌گیرد. براساس یافته‌های تحقیقات مختلف، مشخص شده است که عدم وجود امنیت اجتماعی در جامعه می‌تواند پیامدهایی نظیر؛ ایجاد حالت انزوا در مردم، از میان رفتن خلاقیت‌ها، بروز بی‌تفاوتی در رفتارهای مبتنی بر بی‌اعتمادی در جامعه، عدم سرمایه‌گذاری در مناطق مختلف و ایجاد مانع در فرایند توسعه، از دست رفتن فرصت تصمیم‌گیری عقلانی از سوی مسئولین، داشته باشد.

1. Social Security

خانواده، اولین کانون تربیت انسان است. زنان، مدیر خانواده و سلامت آنان اساس خانواده و پیش شرط توسعه است. انسان‌های سالم، محور توسعه پایدار هستند و زنان پرورش دهندگان انسان‌های سالم بوده و بی توجهی به امنیت زنان، می‌تواند سبب مشکلات عدیده‌ای در شیوه زندگی و سلامت نسل‌های بعدی شود. از سوی دیگر زنان با نابرابری‌ها، مشکلات اجتماعی و رفتارهای پرخطری روبه‌رو هستند که سلامت و امنیت آنان را به مخاطره می‌اندازد، از این رو، در سلامت خانواده و جامعه نیز تاثیر خواهد گذاشت. خانواده، یک منظومه طبیعی اجتماعی است که افراد جامعه هر کدام به نوعی عضوی از اعضای آن هستند خانواده دارای شبکه‌ای از ارتباطات است و نوع ارتباطات در خانواده از عوامل موثر بر سلامت روانی^{۱۱} اعضا خواهد بود.

امروزه ارتباط بین سرمایه اجتماعی^{۱۲} و میزان آن در یک جامعه با مقولاتی از جمله پیشگیری و کاهش جرایم، خشونت و تضاد در جامعه، خودکشی، خشونت‌های خانگی، کودک آزاری و بزهکاری و امنیت اجتماعی تایید شده و بر نقش خانواده و دوستان به عنوان یکی از منابع^{۱۳} حائز اهمیت سرمایه اجتماعی تاکید شده است. سرمایه اجتماعی در خانواده باعث فراهم آوردن شبکه حمایتی برای اعضای خانواده می‌شود. این حمایت همچنین به تربیت امنیت زنان را که تاثیر اساسی بر سلامت جسمی و روحی زنان دارد، کاهش می‌دهد.

نقش چشمگیر سرمایه اجتماعی و نحوه حضور آن در زندگی کنشگران اجتماعی، به عنوان راه حل مشکلات اجتماعی تلقی می‌شود. سرمایه اجتماعی می‌تواند از سوی گروه‌های مختلف به عنوان منبعی برای دستیابی به منابع سودمند به کار گرفته شود، از آنجایی که سرمایه اجتماعی نقش موثری در

11. Mental Health

22. Social Capital

کاهش هزینه فعالیت‌ها و موفقیت افراد در دستیابی به اهداف خود دارد، یکی از موضوعات پژوهشی مرتبط با نهادهای اجتماعی است. افراد خانواده با گرد هم آمدن در قالب یک نهاد اجتماعی، سرمایه اجتماعی را شکل می‌دهند که پاداش‌های آن در شکل حمایت‌های مادی و معنوی به آنها در زندگی اجتماعی کمک می‌کند. با توجه به اهمیت سرمایه اجتماعی در توسعه اقتصادی-اجتماعی و همکاری در شکل هنجارهای کنش متقابل و شبکه‌های مشارکت، امکان دستیابی به اهداف مشخص را فراهم می‌آورد.